

N:o 6.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 5 Mars 1878.
— — — — Andra Kammaren den 6 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, angående ändring i 17 kap.
12 § Handelsbalken.*

(Lag-Utskottets Utlåtande N:o 9.)

S. A. K.

Enligt Kongl. förordningarne den 21 Mars 1862 om kommunalstyrelse på landet, om kommunalstyrelse i stad, om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, och om landsting, samt den 23 Maj samma år om kommunalstyrelse i Stockholm, ega de kommuner, hvilkas verksamhet utgör föremål för en hvar af dessa förordningar, att för egna behof sig beskatta, och de sålunda beslutade kommunalutskylder skola i allmänhet hvarje skattskyldig påföras i mån af den bevillning, han enligt senast fastställda taxeringslängd skall för fastighet samt afkomst af kapital och arbete till staten erlægga, hvarförutan personliga utskylder enligt särskilda författningar till kommunen utgå. Någon företrädesrätt till utfående af dessa utskylder framför den skattskyldiges öfrige borgenärer finnes dock ej i lag stadgad. Visserligen har någon gång den åsigt gjort sig gällande, att de utskylder, som skola utgå i mån af bevillning för fast egendom, skulle utgöra en sådan afgäld af samma egendom, som i 17 kap. 6 § Handelsbalken afses, men denna åsigt torde så mycket mindre kunna godkännas, som, hvad särskildt angår fastighet å landet, som åt landtbo eller arrendator är upplåten,

jordegare, jemlikt Kongl. förordningarne om kommunalstyrelse på landet, § 57, och om kyrkostämma samt kyrkoråd och skolråd, §§ 6 och 35, är befriad från derfor belöpande kommunalutskylder, hvilka skola af brukaren erläggas. En sådan företrädesrätt synes dock icke allenast vara för kommunen behöflig, utan äfven af rättvisa påkallad. Utan den samma kunna kommunerna ej med erforderlig noggranhet beräkna de belopp, som till fyllande af brist i öfriga inkomster behöfva uttaxeras, och om, såsom flestades i landtkommuner inträffar, en enda eller några få medlemmar innehafva största delen af kommunens skattetal, skulle en sådan medlems oförmåga att gälda sina utskylder blifva allt för betungande för de öfrige, och följderna deraf i synnerhet kännas hårda i den mån han genom sitt öfvervägande röstetal bidragit till kommunens belastande med de utgifter, densamma måste vidkännas. Då staten för de utskylder, den medelst begagnande af sin beskattningsrätt sig betingat, eger förmånsrätt, synes ock konsekvensen fordra, att sådan rätt tillkommer kommun för de utskylder, kommunen i öfverensstämmelse med den åt densamma förunnade beskattningsrätt ålagt sina medlemmar; och då anledning ej finnes att inskränka den Kronan i 17 kap. 12 § Handelsbalken tillerkända förmånsrätt för de utskylder, hvilka icke af fast egendom utgå, synes för kommunalutskylder förmånsrätt näst derefter böra stadgas.

På grund häraf har Riksdagen, hos hvilken framställning i ämnet skett, för sin del beslutat följande förändrade lydelse af 17 kap. 12 § Handelsbalken, sådant nämnda lagrum lyder enligt Kongl. förordningen den 8 Oktober 1861:

»Företrädesrätt till lös egendom tillkommer dernäst Kronan för gäldenärs utskylder sista och löpande året, hvilka ej för fast egendom utgå, samt derefter landsting och kommuner för de till dem utgående utskylder för samma tid».

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 6 Mars 1878.